

izgubljen. Teh besed pa Viljk ne citira kot Bartschevih, ampak jih podaja kot svojo konkluzijo. Nato nadaljuje: „Priateljsko razmerje do Slovanov se kaže skoro v vseh spisih Bartscha. Povsodi vidi sledove slovanstva. Kot zgodovinar se ne boji zatrditi, da so slovanska naselja — sol zemlje v Avstriji; od davna so tam, vsi drugi so — prišleci, pod pritiskom katerih se zdi, da gine trpé slovansko pleme. V žilah najbesnejših Germanov teče obilna slovanska kri, v njih bije goreče slovansko srce. Bije tudi v Bartschu, bije v vsaki besedi tega himna mladosti, življenja, idealov, ki ga je napisal v svojih „Dvénadcati Štirijcach“. Tu se čutita poštenje in resnica v vsaki besedi. Pred Bartschem ni menda nihče tako smelo in resnično karakteziral avstrijskih razmer“. — Viljk je prezrl tisto vzvišeno ironijo, s katero reproducira Bartsch Zemljaričeve idealne besede in onemogle sanje, tisto ironijo kulturneža, ki dobrosrčno in z nasmeškom posluša hrepenjenje barbara, ki mu ne dela misli in skrbi, ampak ga celo (folkoristično in artistično) zanima. Ta ton je posebno jasen v „Elisabeth Kött“, kjer vrholiči kulturno poslanstvo navdušene nemške igralka v tem, da nese nemško kulturo med slovanske barbore (z dramo, ki pa do danes še ni napisana!) — Ta ton je tako jasen, formula tako precizna in prozorna, da bi jo lahko spoznal tudi Viljk, a ker mu ni šla v njegovo karakteristiko Bartscha, jo je kratkomalo zamolčal.

Iz vsega tega izhaja, da bo Bartsch kmalu tudi v Rusiji „en vogue“ in da bo menda že čez par let podjetna „Niva“ svojim naročnikom k centom druge literature navrgla še „Polnoje sobranije sočinenij Rudolfa Hansa Bartscha“. Naši pisci pa se še vedno ne bodo ogledali „od znotraj“ (kakor Jerala), nekateri naši rodoljubi že vedno sanjali o „sveti matuški Rusiji“.

*Dr. Jož. A. Glonar.*

**Kratkij očerk istorii slavjanskich literatur i jazykov.** Prevod s nemčakgo slušateljnic vyššich ženskich kursov pod redakciej V. Poržezinskago i M. Speranskago. Moskva 1911. — V tem ruskem prevodu je izšel pregled slovanskih literatur iz Teubnerjeve „Kultur der Gegenwart“ I. 9, kjer se nahaja M. Murka pregled južnoslovanskih literatur (gl. Lj. Zvon 1909, str. 184—186).

† **Anton Globočnik pl. Sorodolski.** V visoki starosti 87. let je 2. marca t. l. na Dunaju umrl vpokojeni c. kr. vladni svetnik Ant. Globočnik. Rodil se je l. 1825. v Železnikih, v Ljubljani ga je navdušil za narodno stvar L. Jeran, kot jurist na Dunaju je bil priča „pomladi narodov“, in te svoje spomine je zapisal v zanimivem članku „K petdesetletnici slovenske narodne zavednosti“ (Izvestja muz. društva 1898, VIII, str. 1—15). Služboval je kot pravniški praktikant pri mestni in deželni sodnji v Ljubljani, bil je okrajni sodnik v Stubici in okrajni predstojnik v Čakovcu. Ko se je Medjimurje državnopravno zopet priklopilo Ogrski (1861), je dobil odpustni dekret („Zgodovinski spominek iz Medjimurja“ v Izvestjih VIII, str. 145—152); l. 1863. je prišel v Postojno, kjer je bil 1867 imenovan za okrajnega glavarja, kot vladni svetnik je bil 1885 premeščen v Ljubljano, l. 1890. je stopil v pokoj in dobil plemstvo. — Svoj prosti čas je posvetil znanstvenemu delu. Bavi se je z juridičnimi študijami, z zgodovino, numizmatiko, arheologijo. Muzejsko društvo za Kranjsko ga je imenovalo za svojega častnega člana in cesar mu je podelil zlato kolajno za umetnost in vedo. Važnejše Globočnikove razprave je zabeležil dr. Fr. Simonič v „Slovenski bibliografiji“ (str. 127—130), marsikak članek je priobčlil tudi v političnih listih, posebno v „Slovenskem Narodu“. Neomahljivemu narodnemu delavcu časten spomin!

*R. Z.*